

Forskrift om regionale miljøtilskot i jordbruket, Vestland

Tittel: «Forskrift om regionale miljøtilskot i jordbruket, Vestland»

Heimel: «LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, delegering 23.11.2018 av myndigheit til Fylkesmannen etter jordlova § 18 gjeve av Landbruks- og matdepartementet»

Kapittel 1 Innleiande føresegner

§ 1 Føremål

Føremålet med tilskot etter forskrifta er å bidra til å ta vare på jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfald, kulturmiljø og -minne, tilgjenge i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidlar, utslepp til luft og avrenning til vatn frå jordbruket.

§ 2 Verkeområde

Forskrifta gjeld i Vestland.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskot etter denne forskrifta kan gjevast til

- a) føretak som har gjennomført tiltak på areal dei disponerer i søknadsåret. Føretaket må drive vanleg jordbruksproduksjon på ein eller fleire landbrukseigedomar, og må vere registrert i Einingsregisteret.
- b) beitelag kan søkje tilskot for drift etter § 5 Drift av beitelag. I denne forskrifta er beitelag avgrensa til å gjelde samanslutningar som er registrerte som samvirkeføretak eller foreining i Einingsregisteret, og som har til hovudføremål å samarbeide om føremålstenlege fellesløysingar innan beitebruk og god utnytting av utmarksbeite.

Kapittel 2 Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Det kan gjevast tilskot for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattare for å ta vare på kulturlandskapet.

Tilskotet kan gjevast for fulldyrka og overflatedyrka grasareal i drift, og for hagebruksareal i drift med næringsføremål. Fulldyrka og overflatedyrka grasareal skal haustast ved slått til dyrefør minst ein gong i vekstsesongen. Areal med fleirårige hagebruksvekstar skal vere i aktiv drift med naudsynt skjøtsel av frukttre/bærbuskar/stauder, slått av undervegetasjonen minst ein gong i vekstsesongen, hausting og omsetting av frukt/bær/urter, eller omsetting av foredla produkt basert på frukt/bær/urter frå godkjent areal. Areal med eittårige hagebruksvekstar skal vere i aktiv drift med naudsynt skjøtsel, gjødsling, ugrasreinhold, hausting og omsetting av vekstar, eller omsetting av foredla produkt basert på vekstar frå godkjent areal. For omsetting av foredla produkt gjeld same omsetningskrav som for produksjonstilskot.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tiltaksklassar: overflatedyrka og fulldyrka 1:5, overflatedyrka og fulldyrka 1:3,

fruktdyrking 1:5 og fruktdyrking 1:3

§ 5 Drift av beitelag

Det kan gjevast tilskot for drift av beitelag som oppfyller vilkåra i § 3b.

For at tilskot skal kunne tildelast må beitelaget ha minst 2 medlemmar, dyra må ha vore minst 5 veker på utmarksbeite, beitelaget må ha organisert tilsyn og sanking tilpassa lokale tilhøve, og beitelaget må ha levert inn årsrapport i, eller som vedlegg til, søknaden. Årsrapporten skal innehalde 1) Dato for årsmøte i søknadsåret, 2) Sum midlar på konto per 1.november i søknadsåret og 3) Kort årsmelding som syner aktivitet i beitelaget og målretta bruk av midlar for beitebruk i utmark i søknadsåret, samt eventuelle utfordringar for beitelaget og beitebruken.

Tilskotet blir fastsett per dyr som er sleppt på utmarksbeite.

Tiltaksklassar: storfe/hest og småfe

§ 6 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gjevast tilskot for slått av fulldyrka og overflatedyrka areal utan vegforbinding eller tilkomst med bilferje for å oppretthalde verdifulle jordbrukslandskap.

Arealet skal haustast ved slått til dyrefôr minst ein gong i vekstsesongen.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 30 dekar per føretak.

Kapittel 3 Biologisk mangfald

§ 7 Slått av slåttemark

Det kan gjevast tilskot for slått av slåttemark og lauveng som er gjennomført slik at naturtypen blir teke vare på eller forbetra.

Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vere gjødsla, jordarbeida eller sprøyta med plantevernmidlar. Areal skal vere registrerte i miljødatabasen Naturbase som slåttemark eller lauveng.

Tilskotet blir fastsett per dekar. Dersom lokaliteten er mindre enn 1 daa, kan det søkast om 1 daa.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 40 dekar per føretak.

Tiltaksklassar: svært viktig, viktig, lokalt viktig

§ 8 Beiting av kystlynghei

Det kan gjevast tilskot for beiting av kystlynghei som er gjennomført med tilpassa beitetrykk slik at naturtypen blir teke vare på eller forbetra og at landskapet ber preg av beiting.

Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vere gjødsla, jordarbeidd eller sprøyta med plantevernmidlar. Kystlyngheia skal vere registrert i miljødatabasen Naturbase. Det er krav om minst 3 månader vinterbeiting med tilstrekkeleg og tilpassa beitetrykk.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 500 dekar per føretak.

Tiltaksklassar: svært viktig, viktig, lokalt viktig

§ 9 Brenning av kystlynghei

Det kan gjevast tilskot for brenning av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir teke vare på eller forbetra.

Tilskotet kan berre gjevast som eit tillegg til tilskot etter § 8 Beiting av kystlynghei. Brenninga skal utførast i tidsrommet mellom 15. september og 15. april og etter avklaring med lokalt brannvesen. Brenninga skal vere godt planlagt, den skal gjennomførast på ein forsvarleg måte og i samsvar med skjøtselsråd fastsett av Statsforvaltaren. Tilskotet kan berre gjevast for areal som er brent etter søknadsfristen i føregåande søknadsomgang, og det kan ikkje gjevast tilskot for brenning av same areal oftare enn kvart 10. år.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 500 dekar per føretak.

§ 10 Skjøtsel av truga naturtypar

Det kan gjevast tilskot for beiting av naturbeitemark og hagemark i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfaldet i naturtypen blir teke vare på eller forbetra.

Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vera gjødsla, jordarbeidd eller sprøyta med plantevernmidlar. Arealet skal vere registrert i miljødatabasen Naturbase. Arealet skal beitast med høveleg beitetrykk.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 70 dekar per føretak.

Tiltaksklasse: beiting

§ 11 Skjøtsel av styvingstre

Det kan gjevast tilskot for styving av tre som er gjennomført på ein skånsam måte slik at trea sitt særpreg og biologiske mangfald blir teke vare på. Tilskotet kan berre gjevast det året treet vert styva. Kappa greiner og lauv må fjernast frå området slik at det framstår som rydding og stelt.

Tilskotet blir fastsett per tre.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 70 tre per føretak. Det kan ikkje løyvast tilskot for same styvingstre oftare enn kvart femte år.

§ 12 Soner for pollinerende insekt

Tiltaket gjeld berre i Lærdal kommune. Det kan gjevast tilskot for å så og skjøtte soner med pollinatorvenlege frøblandingar på fulldyrka areal. Det kan og gjevast tilskot for å skjøtte soner med naturleg blomstereng som blir slått. Sonene må ha pollinatorvenlege blomster gjennom vekstsesongen. Arealet det blir gitt tilskot for skal ikkje vere gjødsla eller sprøyta med plantevernmidlar. Ei sone skal vere minst 2 meter brei.

Type frøblandingar og utført skjøtsel skal vere i samsvar med tilrådingar fastsett av Statsforvaltaren. Det blir ikkje gitt tilskot for areal som er dominert av vanlege eng-ugras eller for areal som er registrert som Slåttemark i Naturbase.

Tilskotet blir fastsett per meter.

Tilskotsavgrensing: Tiltaket gjeld berre for Lærdal kommune. Det kan gjevast tilskot for maksimum 160 meter per føretak.

Tiltaksklasse: høg sats

§ 13 Tilrettelegging av hekke- og beiteområde for fugl

Det kan gjevast tilskot for å leggje til rette for hekking av dei truga fugleartene vipe, åkerrikse og storspove på eller i tilknytning til jordbruksareal.

Tiltaket gjeld for tilrettelegging på fulldyrka og overflatedyrka areal. Arealet det blir gitt tilskot for må vere stadfesta som hekkeområde av Statsforvaltaren, og skjøtsel på arealet skal vere i samsvar med skriftleg avtale med Statsforvaltaren per lokalitet. Søkar må kunne dokumentere utført tilretteleggingstiltak med framvising av foto ved eventuell kontroll.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast maksimum kr 20 000 i tilskot per føretak.

Tiltaksklassar:

- låg tilrettelegging for lokalitetar med vipe
- høg tilrettelegging for lokalitetar med storspove og åkerrikse

Kapittel 4 Kulturminne og kulturmiljø

§ 14 Drift av støl

Det kan gjevast tilskot for drift av stølsanlegg med mjølkeproduksjon.

Produksjonsperioden skal vere minst fire veker per støl per sesong. Mjølka som blir produsert skal leverast til meieri eller foredlast på stølen. Produksjonen skal vere minimum 45 liter kumjolk eller 25 liter geitemjolk i døgnet per støl. Det vesentlege av næringstrongen til dyra skal vere dekkja gjennom beiting.

Tilskotet blir fastsett per støl, og tilskotet blir fordelt på tal føretak som oppfyller kravet til mjølkeproduksjon på stølen.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for inntil tre stølar i drift per føretak.

Tiltaksklassar: eigen foredling 4-6 veker, eigen foredling 6 veker eller meir, levering til meieri 4-6 veker og levering til meieri 6 veker eller meir.

§ 15 Skjøtsel av automatisk freda kulturminne

Det kan gjevast tilskot for skjøtsel av automatisk freda kulturminne etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grensar til jordbruksareal. Skjøtselen skal vere gjennomført slik at kulturminnet er synleg i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal vere registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tilskotet gjeld for skjøtsel av areal rundt synlege kulturminne, slik som gravfelt, bergkunst/helleristningar, åkerreiner, røysfelt, buplassar, tufter, vegfår og bygningar. Det kan ikkje løyvast tilskot til lokalitetar som er avmerkte i Askeladden som dyrkingslag og kulturlag, lokalitetar avmerkte som uavklara funnstader, lausfunn og liknande, der skjøtsel ikkje vil medverke til at kulturminnet vert meir synleg i jordbrukslandskapet.

Tilskotet blir fastsett per dekar. Dersom lokaliteten er mindre enn 1 daa, kan det søkast om 1 daa.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast maksimum kr 5000 i tilskot per føretak.

Tiltaksklassar: beiting og slått

Kapittel 5 Avrenning til vatn

§ 16 Kantsone i eng

Det kan gjevast tilskot for å ha ei kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikkje er gjødsla eller sprøyta i søknadsåret.

Sona det blir gitt tilskot for, skal ha ei breidde på minimum fire meter målt frå normalvasstanden til vassdraget, der minst to meter ligg på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Det kan berre gjevast tilskot dersom avstanden frå enga til vassdraget er to meter eller mindre. Kantsona skal haustast ved slått eller beiting i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tilskotet blir fastsett per meter.

Tilskotsavgrensing: Tilskotet gjeld for fulldyrka og overflatedyrka areal i prioriterte område fastsett og kartfesta av Statsforvaltaren. Det kan gjevast tilskot for maksimum 1000 meter per føretak.

Kapittel 6 Utslepp til luft

§ 17 Spreiing av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Det kan gjevast tilskot for spreiiing av husdyrgjødsel og bioest om våren eller i vekstsesongen.

Siste frist for spreiiing er 10. august i søknadsåret. Arealet skal haustast ved slått eller beiting etter siste spreiiing i søknadsåret. Det skal minimum spreiiast 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsla per dekar. Tilskotet kan berre gjevast dersom all husdyrgjødsel som føretaket disponerer blir spreidd om våren eller i vekstsesongen innan fristen. Føretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringar som syner spreiedato og gjødselmengde spreidd per dekar.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Tiltaket gjeld føretak som disponerer areal i nedbørsfelt for elvemuslingsvassdrag og som har produksjon på storfe, gris eller fjørfe med omfang berekna til minst 15 gjødseldyreiningar (GDE). Tiltaket omfattar kun areal som er godkjent for spreieing av husdyrgjødsel. Det kan maksimalt gjevast tilskot for 250 dekar. Føretak som mottek dette tilskotet kan ikkje i same søknadsomgang gjevast tilskot etter § 18 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel eller etter § 19 Spreieing av husdyrgjødsel med tilførselslange.

§ 18 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gjevast tilskot for spreieing av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging.

Det skal spreieast minimum 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsla per dekar. Siste frist for spreieing er 10. august i søknadsåret. Arealet skal haustast ved slått eller beiting etter siste spreieing i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spreidd ved nedlegging i open åker, må moldast ned innan to timar. Føretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringar som viser spreiedato og gjødselmengde spreidd per dekar.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 100 dekar per føretak, og tiltaket kan gjelde for alt fullldyrka og overflatedyrka areal som føretaket disponerer. All husdyrgjødsel på eit areal i ein vekstsesong må vere tilført med nedfelling eller nedlegging for at arealet skal kunne godkjennast. Eit føretak treng ikkje fylle krava til tilskotet for alt areal det disponerer, men arealet det blir søkt om tilskot for skal fylle alle vilkåra til tilskotet. Føretak som mottek dette tilskotet kan ikkje i same søknadsomgang gjevast tilskot etter § 17 Spreieing av husdyrgjødsel om våren eller i vekstsesongen.

§ 19 Spreieing av husdyrgjødsel med tilførselslange

Det kan gjevast tilskot for spreieing av husdyrgjødsel og biorest med tilførselslange, som eit tillegg til tilskot etter § 18 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel.

Føretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselslange.

Tilskotet blir fastsett per dekar.

Tilskotsavgrensing: Det kan gjevast tilskot for maksimum 100 dekar per føretak. Føretak som mottek dette tilskotet kan ikkje i same søknadsomgang gjevast tilskot etter § 17 Spreieing av husdyrgjødsel om våren eller i vekstsesongen.

Kapittel 7 Miljøavtale og klimarådgeving

§ 20 Klimarådgeving

Det kan gjevast tilskot for klimarådgeving som er gjennomført i ein søknadsperiode, frå 15.oktober føregåande år til 15.oktober i søknadsåret. Tiltaksplan utarbeidd i samband med utført rådgeving må leggjast ved søknaden. Tiltaksplanen skal vera underskriven av rådgjevar.

Klimarådgevinga skal i størst mogeleg grad ta for seg ein heilskapleg gjennomgang av utslepp og opptak av klimagassar frå alle produksjonane på føretaket, med sikte på å gjennomføre klimatiltak.

Behov for klimatilpassing skal og inngå i rådgjevinga. Tilbydarar av klimarådgjevinga skal vere godkjende av Landbruksdirektoratet.

Dersom det blir om søkt tilskot for gjennomført klimarådgjeving i fleire søknadsperiodar, er det eit vilkår for å få tilskot at tiltaksplanen blir oppdatert for kvar søknad. Tilskotet kan berre utmålast for ei gjennomført rådgjeving per søknadsomgang.

Tilskotet blir fastsett per stk.

Tiltaksklassar:

- To-til-ein rådgjeving (gjeld føretak med fleire produksjonar)
- Ein-til-ein rådgjeving (gjeld føretak som berre har ein produksjon og føretak der klimarådgjevingsteneste ikkje eksisterer for alle produksjonane på føretaket)
- Grupperådgjeving (gjeld alle produksjonar)

Kapittel 8 Generelle føresegner

§ 21 Utmåling og utbetaling av tilskot

Tilskotet blir rekna ut etter satsar fastsett årleg av Statsforvaltaren i regionalt miljøprogram. Tilskot skal berre gjevast for det året tiltaket blir gjennomført.

Statsforvaltaren kan setje eit maksbeløp for tilskot eit føretak kan få innvilga per tiltak eller gruppe av tiltak innan tema kulturlandskap, biologisk mangfald, kulturminne- og miljø, friluftsliv, avrenning til vatn, utslepp til luft eller plantevern. Avgrensinga skal fastsetjast i regionalt miljøprogram.

§ 22 Søknad

Føretak som søker tilskot skal nytte søknadsskjema fastsett av Landbruksdirektoratet. Søknadsfristen er 15.oktober. For beitelag som søker tilskot etter §5 Drift av beitelag er fristen 15. november.

Dersom søknaden blir levert etter fristane i første ledd, blir tilskot redusert med 1 000 kroner per dag inntil 14 dagar etter fristen er utgått. Tilskotet kan ikkje overførast til eige eller pant.

§ 23 Administrasjon, dispensasjon og klage

Statsforvaltaren administrerer tilskota etter denne forskrifta.

Kommunen gjer vedtak om tilskot. Statsforvaltaren kan i særlege tilfelle dispensere frå føresegnene om tilskot fastsett i denne forskrifta.

Kommunen sitt vedtak kan klagast på til Statsforvaltaren. Vedtak fatta av Statsforvaltaren i første instans kan klagast på til Landbruksdirektoratet.

§ 24 Opplysningsplikt og kontroll

Den som søker tilskot pliktar å gje alle opplysingar som kommunen, Statsforvaltaren og Landbruksdirektoratet finn naudsynt for å kunne forvalte ordninga.

Kommunen, Statsforvaltaren og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetalinga av tilskot er rett. Søkaren har plikt til å utlevere all bokføring, korrespondanse og dokumentasjon som gjeld tilskotet. Opplysingar gitt i samband med søknaden om tilskot kan også bli kontrollerte ved teljing og måling på dei eigedomane som føretaket nyttar i drifta.

§ 25 Avkorting av tilskot

Dersom føretaket aktlaust eller med forsett har

- a) drive eller driv verksemda i strid med anna regelverk for jordbruksverksemd, eller
- b) gitt feile opplysingar i søknaden slik at søkaren eller andre urettvist har fått utbetalt eller kunne fått utbetalt tilskot, kan heile eller delar av det samla tilskotet til føretaket bli avkorta.

Tilskotet kan også bli avkorta dersom føretaket

- a) ikkje har halde dei fristane som kommunen, Statsforvaltaren eller Landbruksdirektoratet har sett for å kunne utføre sine kontrolloppgåver i medhald av § 24 opplysningsplikt og kontroll,
- b) har brote føresegner i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikkje har ført journal over plantevernmidlar som føretaket har nytta seg av på areala det blir søkt tilskot for. Journalen skal innehalde opplysingar om namn på plantevernmiddelet som blei brukt, tidspunkt for behandlinga og dosa som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet blei brukt på. Tilskotet kan også bli avkorta dersom føretaket ikkje kan leggje fram slike journalar for dei siste tre åra.

§ 26 Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom føretaket som følgje av manglande oppfylging av vilkår i denne forskrifta eller av andre grunnar har teke imot ei utbetaling som ikkje er rettkome, kan det feilutbetalte beløpet krevjast tilbakebetalt frå mottakaren eller motreknast i seinare utbetaling av tilskot. Tilsvarande gjeld differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskot som følgje av vedtak om avkorting etter § 25 Avkorting av tilskot.

For tilbakebetalingskrav kan det krevjast renter når kravet ikkje er innfridd ved forfall. Ved grov aktløyse eller forsett kan renter krevjast frå tidspunktet for utbetalinga av det urettkomne tilskotet. Størrelsen på renta følgjer rentesatsen fastsett med heimel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinka betaling m.m.

Krav frå offentleg myndigheit som kjem ut av føretaket si jordbruksverksemd kan motreknast i seinare utbetalingar av tilskot til føretaket.

§ 27 Ikraftsetjing

Forskrifta trer i kraft 01.07.22. Samstundes blir FOR-2021-06-20-2237: Forskrift om regionale miljøtilskot i jordbruket, Vestland oppheva.